

Lovforslag nr. L 69. Fremsat den 17. februar 1984 af landbrugsministeren

Forslag

til

Lov om ændring af lov om smitsomme sygdomme hos husdyrene

§ 1

I lov nr. 156 af 14. april 1920 om smitsomme sygdomme hos husdyrene, som ændret senest ved lov nr. 431 af 17. december 1965, indsættes efter § 10:

»§ 10 a. Landbrugsministeren kan fast-

sætte bestemmelser om udtagning af prøver fra husdyr til undersøgelse for herpesvirusinfektioner.

Stk. 2. Landbrugsministeren kan bestemme, at udgifter i forbindelse med udtagning og undersøgelse af prøver efter regler fastsat i medfør af stk. 1, skal afholdes af dyrets ejer.«

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Herpesvirus-infektioner er forekommet hos husdyr i Danmark i adskillige år. I de senere år har der dog været en tendens til udvikling af mere ondartede former af disse typer infektioner.

Karakteristisk for herpesvirus-infektioner er, at dyr, der overlever en sådan infektion, altid senere vil huse det pågældende virus i visse celler samt have specifikke antistoffer (reaktion) i blodet. Under stress eller svækkelsestilstande vil sådanne dyr ofte udskille virus. Reagenter frembyder derfor altid en risiko for oplussen og spredning af sygdommen.

I lov nr. 156 af 14. april 1920 om smitsomme sygdomme hos husdyrene skelnes der mellem ondartede og mildere smitsomme sygdomme (henholdsvis lovens § 2 og § 10).

Ved afgørelse af, om en smitsom husdyrsygdom ønskes henregnet til § 2 eller § 10 lægges der vel nok nogen vægt på sygdommens karakter, men hovedvægten vil blive lagt på, hvilke foranstaltninger man i den konkrete situation finder det nødvendigt at gennemføre for at bekæmpe den pågældende sygdom, respektive begrænse videre smittespredning.

I den udstrækning, en sygdom henføres til de ondartede smitsomme sygdomme, jfr. § 2, kan landbrugsministeren i medfør af lovens § 8 påbyde nedslagning af enkeltdyr eller hele besætninger, der er angrebet af sygdommen. Om sådanne skridt skal foretages, vil bero på en konkret vurdering af det enkelte tilfælde. I en sådan vurdering vil bl.a. indgå den pågældende sygdoms aktuelle smitetryk. Endvidere vil sygdommens kommercielle betydning, herunder interesser forbundet med eksportmæssige muligheder, spille ind. Der kan således forekomme eksportmæssige begrænsninger i forbindelse med, at lande, hvortil eksport normalt finder sted, stiller krav om dokumenteret frihed for en nærmere bestemt herpesvirus sygdom.

I Danmark forekommer der i øjeblikket angreb af Aujeszky's sygdom (falsk hundegalskab) hos svin og infektion med Bovint Herpesvirus 1,

(IBR/IPV-virus) hos kvæg, som på denne baggrund giver anledning til, at der ønskes iværksat foranstaltninger dels med henblik på bekæmpelse dels med henblik på en begrænsning af smittespredningen.

Ingen af de hidtil kendte herpesvirus-infektioner er gjort til § 2-sygdomme. Derimod er Aujeszky's sygdom hos svin i 1980 blevet henregnet til de mildere smitsomme sygdomme, og i 1984 forventes det samme at ville ske med IBR/IPV-virus hos kvæg.

Efter de gældende bestemmelser om smitsomme sygdomme hos husdyrene kan landbrugsministeren træffe de til sygdommens bekæmpelse fornødne foranstaltninger. Dette fører først og fremmest til, at landbrugsministeren kan fastsætte bestemmelser til begrænsning af, at formodet eller konstateret smitte hos husdyr føres videre.

Det foreliggende lovforslag har til formål at bemyndige landbrugsministeren til at fastsætte bestemmelser, der påbyder udtagning af prøver fra husdyr med henblik på at kunne konstatere, om en nærmere specificeret herpesvirus-infektion forekommer hos de undersøgte husdyr/bestande.

I forbindelse med regeringens regelsaneringsarbejde bemærkes, at der i løbet af 1984 forventes iværksat et revisionsarbejde i tilknytning til regelkomplekset omkring lov nr. 156 af 14. april 1920 om smitsomme sygdomme hos husdyrene med senere tillæg og ændringer.

Da der imidlertid er et akut behov for at kunne fastsætte regler om – i første omgang – tvungne blodprøveundersøgelser hos svin i forbindelse med en bekæmpelsesplan for Aujeszky's sygdom, kan indarbejdelse af den af dette lovforslag omfattede paragraf ikke afvente gennemførelsen af en ganske omfattende lovrevision.

Lovforslaget har været forelagt landbrugets organisationer, der har tilsluttet sig dets fremsættelse, idet det dog er anført, at bemyndigelsen til landbrugsministeren til at fastsætte, at ejeren skal afholde udgifter for udtagning og undersøgelser af prøver, først bør bringes i anvendelse efter forud-

gående forhandling med de berørte landbrugsorganisationer.

Iværksættelse og gennemførelse af bekæmpelsesplaner mod smitsomme husdyrsygdomme kræver et snævert samarbejde mellem det offentlige og de berørte landbrugsorganisationer.

De i dette lovforslag givne bemyndigelser til landbrugsministeren vil derfor naturligt kun blive udnyttet efter, at der har været afholdt forudgående drøftelser med disse organisationer.

Lovforslagets gennemførelse skønnes ikke umiddelbart at indebære behov for yderligere personale.

Bemærkninger til § 10 a

Stk. 1. I en vis udstrækning vil ejere (brugere) af husdyr frivilligt lade deres husdyr undersøge for herpesvirus-infektioner, specielt dersom omsætning af dyrene kræver attest for frihed for den pågældende sygdom. Dette vil typisk gøre sig gældende ved omsætning af dyr til levebrug, men derimod kun i begrænset omfang ved levering til slagtning, hvor besætningsejere ikke på samme måde vil være motiveret til at lade de pågældende undersøgelser gennemføre. Hensynet til helheden – den pågældende husdyrproduktion som sådan – kan be-

virke, at sådanne undersøgelser bør gennemføres, hvorfor der kan være behov for at kunne påbyde dem gennemført.

Påbud om gennemførelse af undersøgelser vil bl.a. kunne komme på tale, hvor man, som f.eks. ved bekæmpelsen af Aujeszky's sygdom hos svin, har tilrettelagt en rullende, regionsvis bekæmpelsesstrategi. Her er et fuldstændigt kendskab til samtlige husdyrs/bestandes sygdomsmæssige tilstand i relation til den pågældende herpesvirus-infektion en forudsætning for en effektiv og sikker bekæmpelse inden for et bestemt område. Påbudte undersøgelser kan yderligere være påkrævet, dersom det forud for iværksættelse af en egentlig bekæmpelsesplan for en sygdom skønnes nødvendigt for at få en landsomfattende/regionsvis oversigtsundersøgelse for den pågældende sygdom.

Stk. 2. Samfundsmæssige interesser kan betyde, at statskassen vil afholde udgifterne i forbindelse med udtagning og undersøgelse af prøver efter regler, der måtte blive fastsat efter stk. 1.

Det kan dog ikke udelukkes, at faktorer som f.eks. udbredelsen af en smitsom husdyrsygdom og den smitsomme sygdoms karakter vil kunne betyde, at det forekommer rimeligt, at landbrugsministeren kan bestemme, at dyrets ejer skal afholde de pågældende udgifter helt eller delvist.